

АНТОЛОГИЈА СВЕТСКЕ ЉУБАВНЕ ПОЕЗИЈЕ

Издавач
НЕВЕН,
Лагумска 14, Земун
11080 Београд

За издавача
Мико Јеремијевић

Дизајн
Сунчица Јеремијевић

Пласман
тел/факс: + 381 11 409 53 90
моб: +381 69 133 48 96

Штампа
Невен, Београд

Тираж
500 примерака

ISBN 978-86-7842-434-2

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

821-1(082.2)

АНТОЛОГИЈА светске љубавне поезије / [изабрао Данило
Јокановић]. - Београд : Невен, 2018 (Београд : Невен). - 796 стр. ; 24 cm

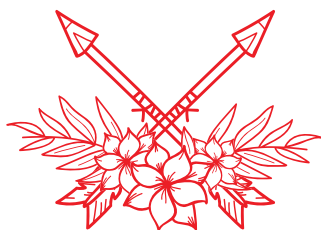
Слике аутора. - Тираж 500. - Белешке о ауторима: стр. 701-782. -
Регистар.

ISBN 978-86-7842-434-2

1. Јокановић, Данило, 1956- [приређивач, сакупљач]
COBISS.SR-ID 270795276

АНТОЛОГИЈА
СВЕТСКЕ
ЉУБАВНЕ
ПОЕЗИЈЕ

изабрао Данило Јокановић

НЕВЕН
Београд, 2018.

ПЕСМА НАД ПЕСМАМА

Пријатељева и пријатељичина љубав.

1. Соломунова пјесма над пјесмама.
2. Да ме хоће пољубити пољупцем уста својих!
Јер је твоја љубав боља од вина.
3. Мирисом су твоја уља прекрасна; име ти је уље разлито;
зато те љубе дјевојке.
4. Вуци ме, за тобом ћемо трчати; уведе ме цар у ложницу своју;
радоваћемо се и веселићемо се тобом, спомињаћемо љубав
твоју више него вино; прави љубе те.
5. Црна сам, али сам лијена, кћери Јерусалимске, као шатори
Кидарски, као завјеси Соломунови.
6. Не гледајте ме што сам црна, јер ме је сунце опалило;
синови матере моје расрдивши се на ме поставише ме да чувам
винограде, и не чувах својега винограда, који ја имам.
7. Кажи ми ти, којега љуби душа моја, гдје пасеш, гдје пландујеш?
јер зашто бих лутала међу стадима другова твојих?
8. Ако не знаш, најљепша између жена, пођи трагом за стадом, и
паси јариће своје покрај станова пастирских.
9. Ти си ми, драга моја, као коњи у колима Фараоновијем.
10. Образи су твоји окићени гривнама, и грло твоје низовима.
11. Начинићемо ти златне гривне са шарама сребрнијем.
12. Док је цар за столом, нарад мој пушта свој мирис.
13. Драги ми је мој кита смирне, која међу дојкама мојим почива.
14. Драги ми је мој грозд кишров из винограда Енгадских.
15. Лијена ти си, драга моја, лијена ти си!
очи су ти као у голубице.
16. Лијеп ти си, драги мој, и љубак! и постеља наша зелени се.
17. Греле су нам у кућама кедрове, даске су нам јелове.

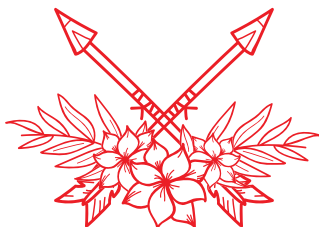

Чезња пријатељице за пријатељем.

2. **Ј**а сам ружа Саронска, љиљан у долу.
2. Што је љиљан међу трњем, то је драга моја међу дјевојкама.
3. Што је јабука међу дрветима шумским, то је драги мој међу момцима; жељех хлада њезина, и сједох, и род је њезин сладак грлу мојему.
4. Уведе ме у кућу гдје је гозба а застава му је љубав к мени.
5. Поткријепите ме жбановима, придржите ме јабукама, јер сам болна од љубави.
6. Лијева је рука његова мени под главом, а десном ме грли.
7. Заклињем вас, кћери Јерусалимске, срнама и кошутама пољским, не будите љубави моје, не будите је, док јој не буде воља.
8. Глас драгога мојега; ево га, иде скачући преко гора, поскакујући преко хумова.
9. Драги је мој као срна или као јеленче; ево га, стоји иза нашега зида, гледа кроз прозор, вири кроз решетку.
10. Проговори драги мој и рече ми: устани, драга моја, љепотице моја, и ходи.
11. Јер где, зима прође, минуше дажди, отидоше.
12. Цвијеће се види по земљи, дође вријеме пјевању, и глас грличин чује се у нашој земљи.
13. Смоква је пустила заметке своје, и лоза винова уцвала мирише. Устани, драга моја, љепотице моја, и ходи.
14. Голубице моја у расјелинама каменијем, у заклону врлетном! дај да видим лице твоје, дај да чујем глас твој; јер је глас твој сладак и лице твоје красно.
15. Похватајте нам лисице, мале лисице, што кваре винограде, јер наши виногради цвату.
16. Мој је драги мој, и ја сам његова, он пасе међу љиљанима.
17. Док захлади дан и сјенке отиду, врати се, буди као срна, драги мој, или као јеленче по горама раздијеленим.

Вјерност пријатељичина. Слава пријатељева.

3. **На** постељи својој ноћу тражих онога кога љуби душа моја,
тражих га, али га не нађох.
2. Сада ћу устати, па идем по граду, по трговима и по улицама
тражићу онога кога љуби душа моја.
Тражих га, али га не нађох.
3. Нађоше ме стражари, који обилазе по граду. Видјесте ли онога
кога љуби душа моја?
4. Мало их заминух, и нађох онога кога љуби душа моја;
и ухватих га, и нећу га пустити докле га не одведем у кућу
матере своје и у ложницу родитељке своје.
5. Заклињем вас, кћери Јерусалимске, срнама и кошутама
пољским, не будите љубави моје, не будите је,
док јој не буде воља.
6. Ко је она што иде горе из пустиње као ступови од дима,
поткађена смирном и тамјаном и свакојаким прашком
апотекарским?
7. Гле, одар Соломунов, а око њега шездесет јунака између јунака
Израиљевијех:
8. Сви имају мачеве, вјешти су боју, у свакога је мач о бедру ради
страха ноћнога.
9. Одар је начинио себи цар Соломун од дрвета Ливанскога;
10. Ступце му је начинио од сребра, узглавље од злата, небо од
скерлета, а изнутра настрг љубављу за кћери Јерусалимске.
11. Изидите, кћери Сионске, и гледајте цара Соломуна
под вијенцем којим га мати његова окити на дан свадбе
његове и на дан весеља срца његова.

Милине пријатељичине.

4. Лијепа ти си, драга моја, лијепа ти си, очи су ти као у голубице између вितिца твојих; коса ти је као стадо коза које се виде на гори Галаду;
2. Зуби су ти као стадо оваца једнаких, кад излазе из купала, које се све близне а ниједне нема јалове.
3. Усне су ти као конач скерлета, а говор ти је љубак; као кришка шипка јагодице су твоје између вितिца твојих;
4. Врат ти је као кула Давидова сазидана за оружје, гдје висе тисућама штитови и свакојако оружје јуначко;
5. Двије су ти дојке као два ланета близанца, који пасу међу љиљанима.
6. Док дан захлади и сјенке отиду, ићи ћу ка гори смирновој и ка хуму тамјанову.
7. Сва си лијепа драга моја, и нема недостатака на теби.
8. Ходи са мнош с Ливана, невјесто, ходи са мнош с Ливана, да гледаш с врха Аманскога, с врха Сенирскога и Ермонскога, из пећина лавовских, с гора рисовских.
9. Отела си ми срце, сестро моја невјесто, отела си ми срце једнијем оком својим и једнијем ланчићем с грла својега.
10. Лијепа ли је љубав твоја, сестро моја невјесто, боља је од вина љубав твоја, и мирис уља твојих од свијех мириснијех ствари.
11. С усана твојих капље сат, невјесто, под језиком ти је мед и млијеко, и мирис је хаљина твојих као мирис Ливански.
12. Ти си као врт затворен, сестро моја невјесто, извор затворен, студенац запечаћен.
13. Биље је твоје воћњак од шипака с воћем краснијем, од кипра и нарда.
14. Од нарда и шафрана, од иђирота и цимета са свакојаким дрвљем за кад, од смирне и алоја и са сваким прекрасним мирисима.
15. Изворе вртовима, студенче воде живе и која тече с Ливана!
16. Устани сјевере, и ходи јуже, и дуни по врту мом да капљу мириси његови; нека дође драги мој у врт свој, и једе красно воће своје.

**Пријатељица слуша глас пријатељев,
тугује због расанка с њим и слави његову љепоту.**

5. Дођох у врт свој, сестро моја невјесто, берем смирну своју и мирисе своје, једем сат свој и мед свој, пијем вино своје и млијеско своје; једите, пријатељи, пијте, и опијте се, мили моји!
2. Ја спавам а срце је моје будно; ето гласа драгога мојега, који куца: отвори ми, сестро моја, драга моја, голубице моја, безазлена моја; јер је глава моја пуна росе и коса моја ноћнијех капи.
3. Свукла сам хаљину своју, како ћу је обући? опрала сам ноге своје, како ћу их каљати?
4. Драги мој промоли руку своју кроз рупу, а што је у мени устрепта од њега.
5. Ја устах да отворим драгоме својему, а с руку мојих прокапа смирна, и низ прсте моје потече смирна на држак од браве.
6. Отворих драгому своме, али драгога мојега не бјеше, отиде. Бијах изван себе кад он проговори. Тражих га, али га не нађох; виках га, али ми се не одазва.
7. Нађоше ме стражари, који обилазе по граду, бише ме, ранише ме, узеше пријевјес мој с мене стражари по зидовима.
8. Заклињем вас, кћери Јерусалимске, ако нађете драгога мојега, шта ћете му казати? Да сам болна од љубави.
9. Што је твој драги бољи од других драгих, о најљепша међу женама? што је твој драги бољи од других драгих, те нас тако заклињеш?
10. Драги је мој био и румен, заставник између десет тисућа;
11. Глава му је најбоље злато, коса му је кудрава, црна као гавран;
12. Очи су му као у голуба на потоцима воденијем, млијеском умивене, и стоје у обиљу;
13. Образи су му као лијехе мириснога биља, као цвијеће мирисно; усне су му као љиљан, с њих капље смирна житка;
14. На рукама су му златни прстени, на којима су уковани вирили; трбух му је као свијетла слонова кост обложена сафирима.
15. Гњати су му као ступови од мрамора, углављени на златном подножју; стас му је Ливан, красан као кедр.
16. Уста су му слатка и сав је љубак. Таки је мој драги, таки је мој мили, кћери Јерусалимске.
17. Куда отиде драги твој, најљепша међу женама? куда замаче драги твој, да га тражимо с тобом?

Радовање повратку пријатељичину.

6. Драги мој сиђе у врт свој, к лијехама мириснога биља, да пасе по вртовима и да бере љиљане.
2. Ја сам драгога својега, и мој је драги мој, који пасе међу љиљанима.
3. Лијепа си, драга моја, као Терса, красна си као Јерусалим, страшна као војска са заставама.
4. Одврати очи своје од мене, јер ме распаљују. Коса ти је као стадо коза које се виде на Галаду.
5. Зуби су ти као стадо оваца кад излазе из купала, које се све близне а ниједне нема јалове.
6. Јагодице су твоје између витица твојих као кришка шипка.
7. Шездесет има царица и осамдесет иноча, и дјевојака без броја;
8. Али је једна голубица моја, безазлена моја, јединица у матере своје, изабрана у родитељке своје. Видјеше је дјевојке и назваше је блаженом; и царице и иноче хвалише је.
9. Ко је она што се види као зора, лијепа као мјесећ, чиста као сунце, страшна као војска са заставама?
10. Сиђох у орашје да видим воће у долу, да видим цвате ли винова лоза, пупе ли шишци.
11. Не дознах ништа, а душа ме моја посади на кола Аминадавова.
12. Врати се, врати се Суламко, врати се, врати се, да те гледамо. Шта ћете гледати на Суламци? као чете војничке.

Разговор између пријатеља и пријатељице.

7. **К**ако су лијепе ноге твоје у обући, кћери кнежевска; саставци су бедара твојих као гривне, дјело руку умјетничких.
2. Пупак ти је као чаша округла, који није никад без пића; трбух ти је као стог пшенице ограђен љиљанима;
3. Двије дојке твоје као два близанца срнчета;
4. Врат ти је као кула од слонове кости; очи су ти као језера у Есевону на вратима Ватравимским; нос ти је као кула Ливанска која гледа према Дамаску;
5. Глава је твоја на теби као Кармил, и коса на глави твојој као царска порфира у боре набрана.
6. Како си лијепа и како си љупка, о љубави у милинама!
7. Узрост ти је као палма, и дојке као гроздови.
8. Рекох: попећу се на палму, дохватићу гране њезине; и биће дојке твоје као гроздови на виновој лози, и мирис носа твојега као јабуке;
9. И грло твоје као добро вино, које иде право драгому мојему и чини да говоре усне онијех који спавају.
10. Ја сам драгога својега, и њега је жеља за мном.
11. Ходи, драги мој, да идемо у поље, да ноћујемо у селима.
12. Ранићемо у винограде да видимо цвате ли винова лоза, замеће ли се грозђе, цвату ли шишци; ондје ћу ти дати љубав своју.
13. Мандрагоре пуштају мирис, и на вратима је нашим свакојако красно воће, ново и старо, које за те дохраних, драги мој.

Вјерност вјечно сједињених.

8. **О** да би ми брат био, да би сао сисе матере моје! нашавши те на пољу пољубила бих те, и не бих била пријекорна.
2. Повела бих те и довела бих те у кућу матере своје; ти би ме учио, а ја бих те појила вином мирисавијем, соком од шипака.
3. Лијева је рука његове мени под главом а десном ме грли.
4. Заклињем вас, кћери Јерусалимске, не будите љубави моје, не будите је, докле јој не буде воља.
5. Ко је она што иде горе од пустиње наслањајући се на драгога свога? Под јабуком пробудих те, гдје те роди мати твоја, гдје те роди родитељка твоја.
6. Метни ме као печат на срце своје, као печат на мишицу своју. Јер је љубав јака као смрт, и љубавна сумња тврда као гроб; жар је њезин као жар огњен, пламен Божји.
7. Многа вода не може угасити љубави, нити је ријеке потопити. Да ко даје све имање дома својега за ту љубав, осрамотио би.
8. Имамо сестру малену, која још нема дојака. Шта ћемо чинити са сестром својом кад буде ријеч о њој?
9. Ако је зид, саградићемо на њему двор од сребра; ако ли врата, утврдићемо их даскама кедровијем.
10. Ја сам зид и дојке су моје као куле. Тада постах у очима његовијем као она која нађе мир.
11. Виноград имаше Соломун у Валамону; даде виноград чуварима да сваки доноси за род његов по тисућу сребрника.
12. Мој виноград који ја имам, преда мном је. Нека теби, Соломуне, тисућа, и двије стотине онима који чувају род његов.
13. Која наставаш у вртovima! другови слушају глас твој, дај ми да га чујем.
14. Брже, драги мој! и буди као срна или као јеленче на горама мириснијем.

АЛКЕЈ
(7. век п.н.е.)

САПФИ

Божанска Сапфо – коса ти је као љубичица
Осмех ко мед; радо бих ти нешто рекао али не да ми стид.

К. Р.

АРХИЛОХ

(7. век п.н.е.)

У РУЦИ ИМАЛА ЈЕ...

У руци имала је стручак од мрче
и ружу, красан цветак, па се смешкала.
А курјаци
рамена јој и плећи засењивали.
Коса јој и недра сва
мирисаху, – и старац би се занео.

М. Н. Ђ.

ЉУБАВНА ЧЕЖЊА

Таква је настала љубавна чежња у моме срцу,
да је густа магла обвила моје очи
а њежно срце украде из груди...

Т. С.

ВЕСЕЛА СЕ ДРАГА РАДУЈЕ

С гранчицом мирте и њежним пупољком руже
весела се драга радује. Њена коса пуна сјаја
на врат јој пада у облику сунчаног слапа.

Т. С.

САПФА
(око 628–568. п.н.е.)

ОЧЕКИВАЊЕ

Отпрхнула је попут птице с лаворове гранчице
и сад је у срцу све мирније...
Дјевојчина душа више не дршће.
Можда је стиго неки путник,
нетко тко јој је драг...
Забринута схватила сам боли
у срцу пријатељице.
За дочек је обукла лијепу хаљину,
обукла за сусрет пријатељски.
И сад сва у журби, јер је нетко чека,
постаје још љепша. Њезина је чежња
у тако лијепу руху мека, мека...

Т. С.

ПЈЕСМА О ДЈЕВОЈЦИ

Слаткој је јабуци слична,
руменој јабуци
на врху
највише гране.
Убрати њу су берачи заборавили,
док воће су брали.
Нису је заборавили,
дохватити нису је могли.

Т. С.